

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ได้นำแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลัก 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ส่วนที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลัก 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปีค.ศ.1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปี ค.ศ.2004 โดยกล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่าง ๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นกิจจะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายความว่า การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้นเป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

Covey (2004) กล่าวว่า อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำแยกออกจากกันได้ แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติ คือการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเราเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะ

มีบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของแต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการทำสิ่งที่คนอื่นไปเป็นสิ่งที่ตัวเองและนำไปสู่การทำสิ่งที่คนอื่นได้ และกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือ โพรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลยิ่งซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสภาพการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งร้ายของคนโพรแอกทีฟไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่าต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปทีละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิผลที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็แหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อเกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

อุปนิสัยนี้เป็นผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำตามลำดับความสำคัญ จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำในสิ่งที่สำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเพื่อสำหรับทุกคน ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุก โปรแอกทีฟ และความมั่นคง การชี้แนะ ปัญหาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเพื่อ

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยในเรื่องของการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็น การเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยาก让别人来了解自己ก่อน การรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้มีระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคกีดกันในการสื่อสาร และการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะ การสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุด ที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเอง เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่ยังพาดตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลรักษาร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้นนับว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการนี้เป็นการพัฒนาที่อุปนิสัย ทำให้เกิดความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยการชนะใจตนเอง พัฒนาสู่อุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่นและอุปนิสัยปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่แค่สร้างบุคลิกภาพที่ฉาบฉวย แต่เป็นการสร้างให้เกิดเป็นนิสัยติดตัว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

ประวัติความเป็นมาของคณะนิติศาสตร์

สาขาวิชานิติศาสตร์ ได้รับการก่อตั้งขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2508 สังกัดอยู่ในภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ เป็นการแบ่งส่วนราชการตามระเบียบบริหารราชการของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเปิดสอนกระบวนวิชากฎหมายต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 24 กระบวนวิชาเอกส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต และนอกจากนั้นยังเป็นวิชาบังคับพื้นฐานวิชาโท และวิชาเลือกเสรี สำหรับนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกด้วย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2535 สาขาวิชานิติศาสตร์ได้รับอนุมัติหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัยให้เปิดสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2534 ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2539 เนติบัณฑิตยสภาได้รับรองมาตรฐานการศึกษาให้บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถสมัครเป็นสมาชิกประเภทวิสามัญของเนติบัณฑิตยสภาได้ ก่อนที่สภามหาวิทยาลัยจะอนุมัติให้ฐานะเป็นคณะนิติศาสตร์ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2549 ซึ่งปัจจุบันคณะนิติศาสตร์มีคณาจารย์ ซึ่งล้วนเป็นผู้มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ พร้อมให้ความรู้แก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังได้ผลิตผลงานทางวิชาการออกมาสู่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 9 สาขาวิชานิติศาสตร์ ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัย

หลักสูตรมุ่งให้การศึกษาทางด้านนิติศาสตร์ ทั้งในด้านนิติศาสตร์ โดยแท้และนิติศาสตร์เชิงคุณค่า โดยออกแบบให้ผู้เรียนมีความรู้ มีจริยธรรมและความสามารถในการนำความรู้ทางกฎหมายมาปรับใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างถูกต้อง และเป็นธรรม ตลอดจนมีจิตสำนึกที่ดีต่อการรับใช้และแก้ไขปัญหาสังคม ตลอดจนมีความสามารถในการศึกษากฎหมายในเชิงวิพากษ์ อันเป็นคุณลักษณะของนักกฎหมายที่สังคมต้องการและเป็นการเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศในยุคที่กฎหมายมีบทบาทต่อการพัฒนา อนึ่งเพราะกฎหมายไม่อาจดำเนินการได้โดยลำพังตัวเอง จำต้องมีบุคคลเป็นผู้จัดทำและบังคับใช้กฎหมาย กฎหมายยังเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งของสังคม และนอกจากมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองแล้ว กฎหมายยังเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขและระงับความขัดแย้งระหว่างเอกชนกับเอกชน และเอกชนกับรัฐ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ บุคลากรทางกฎหมายที่มีคุณภาพจึงเป็นที่ต้องการของหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของประเทศ เพื่อนำไปสู่การบริหารงานรูปแบบใหม่ที่มุ่งให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถแก้ไขปัญหา ตลอดจนวางแผน

เพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต ประกอบกับความเปลี่ยนแปลงของภาพรวมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นมาก กฎหมายจึงถูกปรับเปลี่ยนบทบาทและเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ทำให้การจัดการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้การจัดการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์มีความสำคัญใน 5 ด้านด้วยกัน คือ

1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางนิติศาสตร์ที่มีความรอบรู้ในทางวิชาการและในทางวิชาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรมและจริยธรรม และสามารถที่จะเป็นผู้นำสังคม ในเรื่องของแนวคิดทางกฎหมายได้
2. เพื่อให้เกิดงานวิจัยทางกฎหมายที่มีคุณภาพและสามารถที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ ของท้องถิ่นและสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นศูนย์กลางความรู้ทางกฎหมายให้กับท้องถิ่นและสังคม
4. เพื่อมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น และสังคมในการทำบารุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบต่างๆ ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนในฐานะที่เป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม
5. เพื่อให้เป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ในทุกๆ ด้าน มีการบริหารงานที่โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

วิสัยทัศน์

มุ่งเน้นเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความเข้มแข็งในทางวิชาการและการวิจัยทางด้านนิติศาสตร์และมีส่วนร่วมกับสังคม ในกิจกรรมที่นำมาซึ่งประโยชน์โดยส่วนรวม ตลอดจนเป็นแหล่งความรู้ทางกฎหมายให้กับสังคม รวมทั้งมีการบริหารจัดการที่สามารถแข่งขันและพึ่งพาตนเองได้

พันธกิจ

1. จัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาหลักสูตร ระบบการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐาน เสริมสร้างประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้ของนักศึกษา
2. ผลิตงานวิจัยทางกฎหมายที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการ ที่มีความเชื่อมโยงกับศาสตร์ต่างๆ
3. ให้บริการวิชาการทางกฎหมายในรูปแบบต่างๆ แก่ชุมชนและสังคม

1. หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ปัจจุบันคณะนิติศาสตร์ได้เปิดสอนหลักสูตรในระดับปริญญาตรี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรนิติศาสตร์ บัณฑิต (ภาคพิเศษ)

หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

คณะนิติศาสตร์รับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตในแต่ละปี การศึกษาผ่านโครงการต่างๆดังนี้

1. โครงการสอบคัดเลือกนักเรียนในเขตพัฒนาภาคเหนือ (โคเวตา) รับปีการศึกษาละ 5 คน
2. โครงการรับนักศึกษาชาวไทยภูเขา รับปีการศึกษาละ 5 คน
3. โครงการสอบคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รับปีการศึกษาละ 36 คน (ระดับคะแนนผู้มีสิทธิ์สอบสัมภาษณ์ ในปีการศึกษา 2552 อยู่ที่ระดับคะแนนรวม 6216.75-7000.3)
4. โครงการพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนดีเด่นทางการกีฬา รับปีการศึกษาละ 2 คน โดยทุกโครงการรับทั้งนักศึกษาทั้งสายวิทย์และสายศิลป์

หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต (ภาคพิเศษ)

หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต (ภาคพิเศษ) มีเนื้อหาของหลักสูตร การประเมินผลการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตทุกประการ แต่เปิดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ วันเสาร์และวันอาทิตย์

ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต (ภาคพิเศษ) ต้องสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือสูงกว่า หรือเทียบเท่า และมีผลการสอบวัดความรู้ของสถาบันทางการศึกษาแห่งชาติ

ระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี และให้ใช้เวลาในการศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปี

กิจกรรมนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2555

คณะนิติศาสตร์ ได้ดำเนินงานการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2555 ดังนี้

กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ : การศึกษากฎหมายเชิงคลินิก แนวทางการพัฒนาวิธีการสอนกฎหมายไทย เพื่อให้นักศึกษาที่ศึกษาในระดับการศึกษาล่าสุดและคณาจารย์ ได้พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการของการศึกษากฎหมายเชิงคลินิกให้แพร่หลาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อกำหนดรูปแบบ แนวทางการพัฒนา และการนำวิธีการศึกษากฎหมายเชิงคลินิกไปใช้ในการเรียนการสอนกระบวนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรนิติศาสตร์ในประเทศไทย

กิจกรรมการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย : นักศึกษาชั้นปีที่ 3 – 4 เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครร่วมออกบูธเพื่อรับรองเรื่องให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ในโครงการเทศบาลเคลื่อนที่พบประชาชน ซึ่งจัดตั้งโดยเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

กิจกรรมโครงการคลินิกกฎหมายสัญจร ครั้งที่ 1/2555 : การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย แก่ชุมชน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลปอ อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวได้รับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ซักถามข้อสงสัยทางกฎหมาย และเพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับสิทธิตนตามกฎหมายและเป็นการสร้างเกราะป้องกันชาวบ้านจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายอันเนื่องด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

กิจกรรมนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2554

คณะนิติศาสตร์ ได้ดำเนินการจัดการกิจกรรมสำหรับนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2554 ดังนี้

กิจกรรมคำห้วนอาจารย์และผู้อาวุโส : เพื่อสืบสานประเพณีอันดีงานในเดือนมหาสงกรานต์ และให้นักศึกษาตระหนักถึงการสละคำห้วนอาจารย์และผู้อาวุโส คณะนิติศาสตร์

กิจกรรมร่วมพิธีสืบชาติเมืองเชียงใหม่ ประจำปี 2554 : ณ หน่วยพิธีประตูสวนดอก เพื่อตระหนักถึงคุณค่าในการอนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรมล้านนา และประเพณีอันดีงามที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ

กิจกรรมการถวายเทียนพรรษา : ณ วัดพระบาทแม่แอน ต.แม่สา อ.แมริม จ.เชียงใหม่ เพื่อให้นักศึกษาใกล้ชิดกับวัด ได้เรียนรู้ถึงประวัติความเป็นมาของการถวายเทียนพรรษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำร่วมกันทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของศาสนากับการใช้ชีวิต

กิจกรรมการประดิษฐ์กระทงใบตอง : คณะนิติศาสตร์ จัดกิจกรรมประดิษฐ์กระทงใบตอง เพื่อส่งเสริมงานประเพณียี่เป็ง 2554 เพื่อให้นักศึกษาสืบสานประเพณีที่ดีงาม และเรียนรู้การประดิษฐ์กระทงจากใบตอง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พีระรักษ์ พิษณุกุล (2554) ได้ศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้หลักเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 274 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับค่าเฉลี่ยอุปนิสัย อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่น ก่อน

จะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วน อุปนิสัยในกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยแสดงความรู้สึกในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อภาพรวมระดับอุปนิสัยเจ็ดประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติได้แก่ ผลการเรียน ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่ออุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติได้แก่ ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่ออุปนิสัยแสดงความรู้สึกในการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติได้แก่ เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลกระทบต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ ผลการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลกระทบต่อระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ได้แก่ ลำดับการเป็นบุตรในครอบครัว ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

วิธีฐาน คำเทศน์ศักดิ์ (2554) ได้ศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 262 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มีเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุดและเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 3.00 - 3.49 เป็นลูกคนเล็กอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาเป็นส่วนมาก บิดาประกอบอาชีพข้าราชการ มารดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีเพื่อนสนิทอยู่ในช่วง 0-3 คน ไม่เคยทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม เคยเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม และไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

จากการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก อันได้แก่ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม โดยที่อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด นอกเหนือจากอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัยดังกล่าวแล้ว นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การฉีกพลังประสานความต่าง กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยคุณลักษณะทั่วไปที่มีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ภาควิชา ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนมาก อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

อรรถวิทย์ ตันติวานิชย์พงศ์ (2554) ทำการศึกษาการวัดอุปนิสัยของนักศึกษาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างพื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัย 7 ประการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 6 การฉีกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 3 การ

ทำตามลำดับความสำคัญอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตน อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ อาชีพของบิดา จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยแสดงคุณสมบัติของการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ย ภาคการศึกษาล่าสุด ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตนอย่างมีนัยสำคัญ เพศ ลำดับในครอบครัว ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ช่วงผลการเรียนเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด ลำดับในครอบครัว จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้

คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว จำนวนเพื่อนสนิท ประสบการณ์ในการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือทางมหาวิทยาลัยจัดให้ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัย เมื่อพิจารณาเป็นรายอุปนิสัยพบว่า อุปนิสัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก และเมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มอุปนิสัยพบว่า กลุ่มอุปนิสัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมากทุกอุปนิสัย และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับต่ำ